

**UCHWAŁA NR VIII/66/15
RADY MIEJSKIEJ W CZAPLINKU
z dnia 29 kwietnia 2015 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 332) Rada Miejska w Czaplinku uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czaplinka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Maciej Mierzejewski

Uchwała Rady Miejskiej
Zarządu Miasta
Nr VIII/66/15 z dnia 28.04.15
została wywieszona na tablicy
ogłoszeń w dniu 4.05.15

4

WYCIĄG z protokołu Nr. VIII/15

28.04.15

Sejmik Rady Miejskiej w Czaplisku odbytej w dniu

1. ustawowy skład Rady Miejskiej 15
2. wymagane quorum 8
3. obecni podczas posiedzenia 14
4. obecni podczas głosowania .. 14
5. wynik głosowania
liczba głosów „za” 14
liczba głosów „przeciw” 0
liczba głosów „wstrzymało się” 0
Za zgodność

.....

.....

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Czaplinek na lata 2015 – 2017

Czaplinek 2015

I. WSTĘP

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, gdyż jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. Rodzina jest środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka. Powinna ona zapewnić dziecku bezpieczeństwo, bo jest podstawową formą opieki od momentu narodzin, aż do uzyskania przez nie samodzielności. To w rodzinie dziecko uczy się zasad postępowania. Przygotowywane jest również do pełnienia określonych ról społecznych w życiu dorosłym. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy. Przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest zatem środowiskiem nie tylko mającym wpływ na jednostkę, ale również na kondycję całego społeczeństwa. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii, jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może osiągnąć te cele.

W związku z licznymi zmianami społeczno – gospodarczymi zmianie ulegają funkcje rodziny, a także jej struktura. Pojawia się coraz więcej rodzin wybierających życie w konkubinacie, rodzin niepełnych, a także zrekonstruowanych. Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami, zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które mogą uczynić z niej rodzinę dysfunkcyjną. Problemy zagrażające rodzinom to między innymi ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńczo – wychowawcza, alkoholizm, narkomania, przestępczość. Każdy z tych problemów wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów.

Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającym miejscem w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, by prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspierać i wspomagać, a nie zastępować rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających rodzinę dysfunkcyjną jest tańszą i bardziej skuteczną formą pomocy. Działania te mogą pomóc w wychowywaniu dzieci, przeciwdziałając jednocześnie powstawaniu głębszych problemów zagrażających dobru dzieci i umieszczeniu ich w pieczy zastępczej. Niekorzystne czynniki występujące w rodzinach niejednokrotnie powodują, że jest ona zagrożona wykluczeniem bądź wykluczona społecznie, co w praktyce oznacza ograniczony dostęp do różnych obszarów życia społecznego. Z uwagi na złożoność zjawiska oraz jego wagę, działania podejmowane wobec rodziny w kryzysie wymagają skutecznej współpracy różnych grup zawodowych, instytucji i organizacji.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to rodzina właśnie powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie programów profilaktycznych, informacyjnych, pomocowych i terapeutycznych, m.in. niniejszego Programu.

Przedstawiony Program stanowi realizację dyspozycji ustawowej, jest on spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czaplinek na lata 2011-2018, Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 oraz Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 pn. „Region dla Rodziny”.

II. Charakterystyka środowiska lokalnego – wybrane problemy

Gmina Czaplinek położona jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w centrum Pojezierza Drawskiego - krainy o wybitnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, jednocześnie strategicznym znaczeniu ekologicznym (źródłiska rzek Przymorza i dorzecza Odry). Administracyjnie przynależy do Województwa Zachodniopomorskiego, z siedzibą w Szczecinie oraz Powiatu Drawskiego, z siedzibą w Drawsku Pomorskim. Zajmuje obszar o powierzchni 365 km², zamieszkaną przez blisko 12 tysięcy osób. Na terenie gminy jest 48 miejscowości wchodzących w skład 29 sołectw. Siedziba władz samorządu Gminy mieści się w Czaplinku.

Liczba ludności w Gminie Czaplinek

Rok	Liczba ludności ogółem	kobiety	mężczyźni
2011	11 950	6 124	5 826
2012	11 899	6 107	5 792
2013	11 839	6 052	5 787
2014	11 868	6 074	5 794

Statystyka mieszkańców według płci wygląda następująco:

Wiek (stan na 31.12.2014)	Miasto			Gmina		
	mężczyzn	kobiet	ogółem	mężczyzn	kobiet	ogółem
0-2	113	122	235	89	73	162
3	35	36	71	20	31	51
4-5	75	65	140	57	48	105
6	27	28	55	27	27	54
7	34	40	74	34	31	65
8-12	157	162	319	128	140	268
Razem dzieci:	441	453	894	355	350	705
13-15	138	112	250	95	80	175
16-17	80	77	157	63	60	123
18	35	46	81	27	31	58
Razem młodzież:	253	235	488	185	171	356
Razem:	694	688	1382	540	521	1061
			11,6%			8,9%
Dzieci i młodzież stanowią 20,6% ogółu społeczeństwa						

Gmina Czaplinek od lat dotknięta jest strukturalnym bezrobociem. Z informacji otrzymanej z Powiatowego Urzędu Pracy wynika, że na przestrzeni ostatnich lat bezrobocie wyglądało następująco:

Rok (stan na dzień 31 grudnia)	Ogółem		Z prawem do zasiłku		Zamieszkali na wsi	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
2011	912	409	254	134	474	206
2012	915	428	245	125	480	221
2013	954	435	233	97	486	211
2014	977	467	258	133	501	242

Stopa bezrobocia w Powiecie Drawskim i wskaźnik bezrobocia w Gminie Czaplinek

	2011	2012	2013	2014
Stopa bezrobocia w Powiecie Drawskim	26,0%	25,0%	25,4%	23,1%
Wskaźnik bezrobocia w Gminie Czaplinek	11,9%	11,8%	12,4%	12,8%

Stopa bezrobocia to odsetek osób bezrobotnych w liczbie ogólnej ludności aktywnej zawodowo. Wskaźnik bezrobocia to zaś liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym.

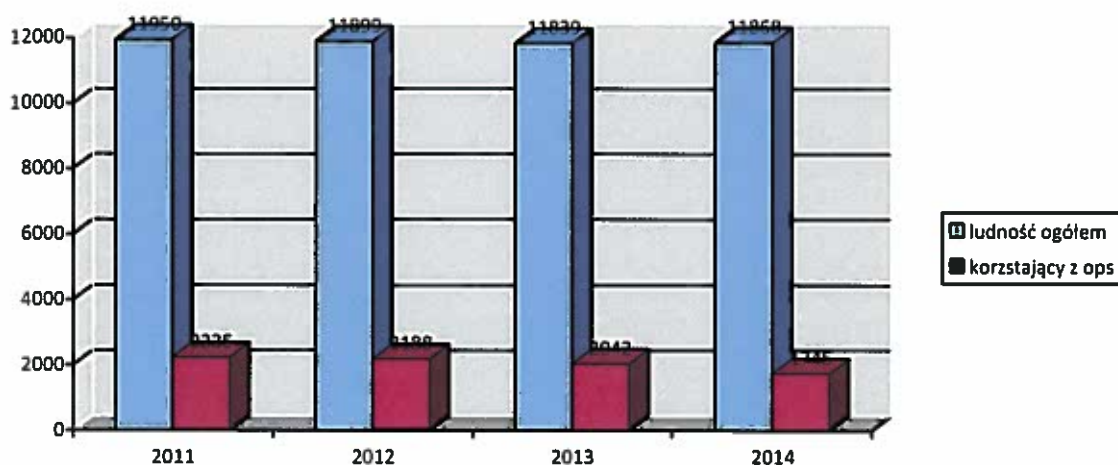
Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal trudna. Głównie na skutek trudności z uzyskaniem zatrudnienia duża jest liczba klientów pomocy społecznej. Również powszechna na naszym terenie płaca kształtująca się na poziomie najniższego wynagrodzenia (w 2014 r. 1680 zł brutto, a od stycznia 2015 – 1750 zł brutto), nie zapewnia stabilizacji finansowej i często kwalifikuje do otrzymywania pomocy społecznej w różnych formach.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Czaplinek w latach 2008 – 2014

Rok	Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach	Średnia ilość osób w rodzinie
2011	744	394	2235	3,00
2012	739	381	2188	2,96
2013	711	363	2042	2,87
2014	629	324	1745	2,77

Z powyższej tabeli wynika, że spada liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Kryteria dochodowe nie są podwyższane i nawet minimalny wzrost wynagrodzeń eliminuje rodziny z możliwości korzystania ze wsparcia społecznego. Rodziny korzystające zaś z pomocy otrzymują ją w coraz większym zakresie. Zmniejsza się także, zgodnie z ogólnopolską tendencją, dieta rodzin i średnia ilość osób w rodzinie.

W minionym roku z różnych form pomocy korzystało 629 rodzin (1745 osób w tych rodzinach) – tj. 15% ogółu społeczeństwa Gminy Czaplinek, w tym 324 rodzin z terenu wsi.

Liczba mieszkańców gminy w porównaniu z liczbą osób korzystających z ops

Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem			
	2011	2012	2013	2014
ubóstwo	515	556	552	494
sieroctwo	0	0	0	0
bezdomność	2	6	3	7
potrzeba ochrony macierzyństwa	99	110	96	87
w tym: wielodzietność	71	81	69	60
bezrobocie	470	463	459	410
niepełnosprawność	199	206	191	170
długotrwała lub ciężka choroba	244	261	250	235
bezzadność w sprawach opiek – wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	112	146	166	137
w tym:				
rodziny niepełne	88	117	112	88
rodziny wielodzietne	31	35	40	33
przemoc w rodzinie	8	6	7	5
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
alkoholizm	95	121	120	108
narkomania	8	9	8	9
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12	16	19	16
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
zdarzenie losowe	3	4	3	6
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Głównym powodem przyznania pomocy było ubóstwo i bezrobocie. Bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego również stanowi stosunkowo duży odsetek korzystających (od 15 do 23%).

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin ogółem			
	2011	2012	2013	2014
Rodziny ogółem	744	739	732	637
o liczbie osób	230	242	242	220
1				
2	93	98	110	99
3	107	109	113	108
4	155	142	129	97
5	101	87	89	72
6 i więcej	55	61	49	41
w tym: rodziny z dziećmi ogółem	269	262	252	209
o liczbie dzieci	72	77	76	69
1				
2	104	100	96	74
3	60	52	48	40
4	25	24	24	18
5	4	5	5	6
6	1	1	1	0
7 i więcej	3	3	2	2
rodziny niepełne ogółem:	66	81	86	65
o liczbie dzieci	28	36	40	30
1				
2	18	24	27	21
3	11	10	9	6
4 i więcej	9	11	10	8
rodziny emerytów i rencistów ogółem:	50	49	55	51
o liczbie osób	26	28	28	21
1				
2	17	13	18	23
3	3	7	8	5
4 i więcej	4	1	1	2

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

	2011	2012	2013	2014

Liczba rodzin korzystających ze ŚR	913	847	760	667
Liczba rodzin korzystających z FA	117	122	136	122

Z roku na rok maleje też liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych. W przypadku rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego liczba ta utrzymuje się na podobnym poziomie.

Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego i dodatków energetycznych

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin korzystających z DM	325	320	319	291
Liczba rodzin korzystających z DE	-	-	-	93

Dodatki mieszkaniowe stanowią pomoc dla około 300 rodzin na przestrzeni ostatnich czterech lat. Dodatek energetyczny jest świadczeniem wprowadzonym ustawą od roku ubiegłego i ściśle powiązany jest on z dodatkiem mieszkaniowym.

Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Czaplinek przebywających w pieczy zastępczej

	2012	2013	2014
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1	6	10
Rodziny zastępcze	5	14	13
Razem:	6	20	23

Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Czaplinek umieszczonych w pieczy zastępczej

	2012	2013	2014
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1	5	6
Rodziny zastępcze	5	10	2
Razem:	6	15	8

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej obowiązuje od 1 stycznia 2012 r. W ww. akcie został zawarty zapis, że w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej lub rodzinie zastępczej gmina ponosi częściowe koszty jego pobytu (10%, 30% i 50%). Za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej przed wejściem w życie ww. ustawy gminy nie ponoszą odpłatności. Powyższe tabele zawierają informacje od roku 2012, czyli od czasu, kiedy gmina partycypuje w kosztach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wykorzystanie instrumentu „Asystent rodziny”

	2012	2013	2014
Liczba asystentów	1	2	2
Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	15	32	36
Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta	65	139	155
Liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta	41	91	95

Gmina Czaplinek od 2012 roku zatrudnia asystentów rodziny. Jest to nowy, dodatkowy specjalista wprowadzany do rodziny obok pracownika socjalnego, aby pomóc rodzinie w zmianie jej funkcjonowania.

Rodziny objęte procedurą Niebieskiej Karty

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin objętych programem NK	-	4	19	27
Liczba rodzin z dziećmi objętych programem NK	-	3	15	12

Za działania związane z procedurą Niebieskiej karty odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – ciało powołane przez Burmistrza, w skład którego wchodzi przedstawiciele różnych instytucji i organizacji.

Działania sądu dotyczące wspierania rodziny

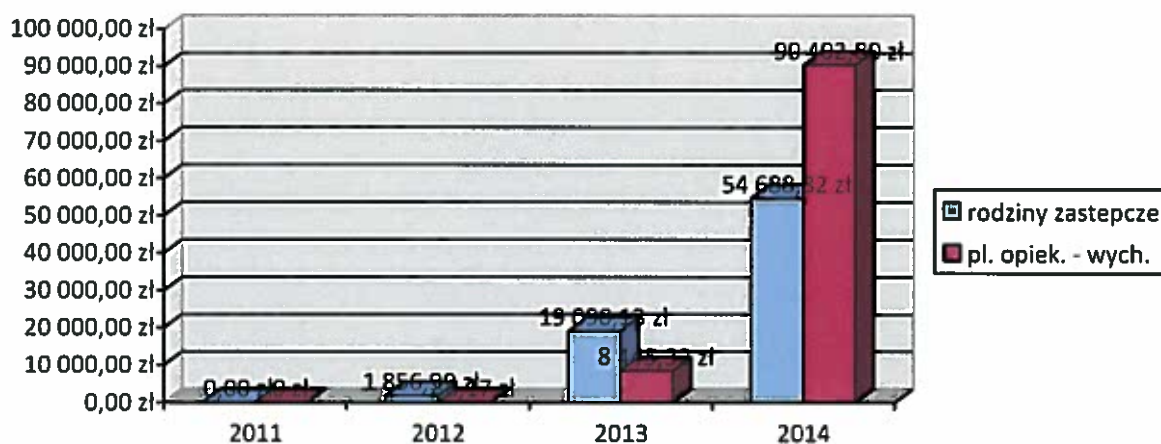
	2011	2012	2013	2014
Liczba rodzin w stosunku do których wnioskował MGOPS do sądu o odebranie dzieci, wgląd w sytuację rodziny itp.	4	6	5	9
w tym liczba dzieci, o które wnioskowano do sądu	6	6	14	8
Liczba rodzin, wobec których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej	3	4	5	5
w tym liczba dzieci, których dotyczyła decyzja sądu	5	6	14	8

Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu Gminy Czaplinek w pieczy zastępczej ponoszone przez Gminę Czaplinek

Rok	Rodziny zastępcze	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Razem wydatki na pieczę zastępczą
2011	0 zł	0 zł	0 zł
2012	1.856,99 zł	86,17 zł	1.943,16 zł
2013	19.090,13 zł	8.445,32 zł	27.535,45 zł
2014	54.688,82 zł	90.402,80 zł	145.091,62 zł

Rok 2012 był pierwszym rokiem obowiązywania ustawy i wydatki na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej były stosunkowo niewielkie, gdyż stanowiły 10 % pełnego kosztu pobytu dziecka w danej formie opieki. W roku 2013 wynosiły już 30%, a od 2014 to już 50% pełnego kosztu. W roku ubiegłym powstały również zobowiązania za grudzień 2013 r. w wysokości: 8.624,53 zł za placówki opiekuńczo – wychowawcze i 4.733,77 zł za rodziny zastępcze, tj. łączne zobowiązania wyniosły 13.358,30 zł.

Wydatki Gminy Czaplinek na pieczę zastępczą

Wydatki na zatrudnienie asystentów rodziny

	2012	2013	2014
Liczba asystentów	1	2	2
Dotacja	13.669,77 zł	32.436,00 zł	36.052,00 zł
Wkład własny gminy	0	15.851,84 zł	32.427,33 zł
Razem wydatki na wynagrodzenia:	13.669,77 zł	48.287,84 zł	68.489,33 zł

Gmina Czaplinek od roku 2012 zatrudnia asystentów rodziny. Od roku bieżącego jest to jej obowiązkiem. MGOPS co roku pozyskuje środki finansowe z MPiPS na zatrudnienie tego typu specjalistów.

III. Cele programu

Cel główny: Stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na terenie Gminy Czaplinek			
Cele szczegółowe:		Działania:	Termin realizacji:
1.	Diagnoza środowisk i monitoring potrzeb i problemów rodzin	1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych obrazujących sytuację rodzin i dzieci z terenu Gminy Czaplinek, ze szczególnym uwzględnieniem dysfunkcji i zagrożeń. 2. Analizowanie zebranych informacji: charakterystyka grup wymagających wsparcia i stopnia nasilenia problemów. 3. Monitoring środowisk objętych pomocą oraz ocena podejmowanych działań.	Zadanie stałe
2.	Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny, w tym kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny	1. Podnoszenie kwalifikacji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny. 2. Zatrudnienie specjalistów tj. m.in. psychologa, terapeuty rodzin. 3. Utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny	Zadanie stałe
3.	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku lokalnym	1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny. 2. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji. 3. Zapewnienie chętnym rodzinom z problemami opiekuńczo wychowawczymi pomocy psychologa. 4. Zapewnienie chętnym rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi pomocy asystenta rodziny.	Zadanie stałe MGOPS

IV. Ewaluacja i ocena programu:

Miejsko – Gminny Ośrodek w terminie do 31 marca każdego roku sporządza sprawozdanie rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane również poprzez analizę następujących danych:

1. liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
2. liczba rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
3. liczba rodzin z problemem uzależnień,

4. liczba rodzin niepełnych,
5. liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
6. kwota wydatków na pieczę zastępczą, w tym na rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze,
7. liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny,
8. liczba szkoleń kadr działających na rzecz dziecka i rodziny,
9. liczba zatrudnionych asystentów rodziny i pracowników socjalnych,
10. rodzaje zasiłków i kwoty udzielanej pomocy rodzinom, w tym dla rodzin z dysfunkcjami,
11. ilość rodzin korzystających z pomocy psychologa, terapeuty rodzin,
12. liczba spotkań z psychologiem, terapeutą,
13. liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej,
14. liczba wniosków do sądu skierowanych przez MGOPS o umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej lub wgląd w sytuację rodziny.

V. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. Gmina Czaplinek,
2. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czaplinku
3. Szkoły, przedszkola,
4. Komisariat Policji w Czaplinku,
5. Straż Miejska,
6. PUP,
7. Sądy, kuratorzy społeczni i zawodowi
8. GKPiRPA
9. organizacje pozarządowe

VI. Zasady finansowania programu:

1. budżet Gminy Czaplinek,
2. środki finansowe z GPPiRPA,
3. dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
4. dotacja z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
5. programy rządowe z zakresu wspierania rodziny,
6. fundusze UE,
7. środki pozyskane z ramach konkursów dotacyjnych

PRZEWODNICZĄCY RADY
Wacław Mierzejewski

